

RISCURI ETICE, MEDICALE ȘI JURIDICE ALE APLICĂRII INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ÎN MEDICINĂ

Pisarenco Serghei, IMSP Institutul de Ftziopneumologie „Chiril Draganiuc”

Pisarenco Constantin, Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Introducere

Introducerea sistemelor de inteligență artificială (IA) în medicină este una dintre cele mai importante tendințe moderne în asistența medicală mondială. Cu ajutorul IA în medicina aplicată următoarele procese inovatoare: metode automate de diagnosticare; sisteme de recunoaștere a vorbirii și înțelegere a limbajului natural; sisteme de analiză și predicție a evenimentelor; sisteme de clasificare automată și reconciliere a informațiilor; chatbot-uri automate pentru asistența pacienților; dezvoltarea roboticii și mecatronicii. În prezent, începe cursa pentru superioritatea țărilor pentru dominație pe piața inteligenței artificiale, inclusiv în medicină.

Scopul lucrării

Să evidențieze baza, riscurile etice, medicale și juridice ale aplicării medicale a IA.

Material si Metode

Analiza reglementărilor, actelor juridice, publicațiilor științifice și practicii utilizării IA în medicină (radiologie, chirurgie etc.). Evaluarea riscurilor asociate cu principiile morale care stau la baza deciziilor luate de IA, precum și comportamentul neetic și neadecvat față de oameni.

Rezultate

Sistemele care utilizează tehnologii de inteligență artificială devin din ce în ce mai autonome în ceea ce privește complexitatea sarcinilor pe care le pot îndeplini. Majoritatea oamenilor subestimează autonomia reală a unor astfel de sisteme. Ei pot învăța din experiență și pot efectua acțiuni care nu au fost intenționate de creatorii lor.

Dezvoltarea și implementarea IA este asociată cu posibilitatea unor consecințe ambigue (încălcarea confidențialității, posibilă discriminare, stratificare socială), cu riscul unor acțiuni ilegale cauzate de o eroare în crearea IA, modificarea IA ca urmare a unor acțiuni neautorizate, acces la sistemul său, programarea din start cu rea credințe a IA. În țările UE, între timp, problema acordării IA a statutului de „persoană electronică” și personalitate juridică este în curs de studiu. În țările CSI, a căror dreptul penal se bazează pe o abordare antropocentrică, răspunde doar persoană fizică.

Concluzii

Aplicarea IA pentru diagnosticarea bolilor, elaborarea tratamentului personalizat și monitorizarea pacientului necesită o reglementare etică și legală care să minimizeze riscurile utilizării acestuia. Este necesar să se consolideze obligația dezvoltatorilor și a altor persoane împuternicite de a lua toate măsurile necesare pentru a asigura interesele unei persoane aflate în procesul de funcționare a IA și a dezvolta un sistem de norme care să asigure îndeplinirea acestei obligații.

Bibliografie

Recommendation on the ethics of artificial intelligence. The General Conference of the UNESCO, meeting in Paris from 9 to 24 November 2021, at its 41st session.
OECD, Recommendation of the Council on Artificial Intelligence, OECD/LEGAL/0449. OECD, 2022.